

DERS BİLGİ FORMU

FAKÜLTE / ENSTİTÜ ADI	Fen-Edebiyat Fakültesi
BÖLÜM / PROGRAM / ANABİLİM DALI ADI	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
DERSİN ADI	Eski Türk Edebiyatı Teorik Bilgiler
DERSİN KODU	TDE1282
YEREL KREDİSİ	2
AKTS KREDİSİ	4
HAFTALIK DERS SAATİ	2
HAFTALIK UYGULAMA SAATİ	0
HAFTALIK LABORATUVAR SAATİ	0
ÖNKOŞULLAR	Yok
YARIYIL	Bahar
DERSİN DİLİ	Türkçe
DERSİN SEVİYESİ	Lisans
DERSİN TÜRÜ	Zorunlu@Türk Dili ve Edebiyatı Lisans Programı
DERSİN KATEGORİSİ	Temel Meslek Dersleri
DERSİN VERİLİŞ ŞEKLİ	Yüz yüze
DERSİ SUNAN AKADEMİK BİRİM	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
DERSİN KOORDİNATÖRÜ	Büşra Çelik
ASİSTAN(LAR)	
DERSİN AMACI	Bu dersin amacı, modern döneme kadar edebî tür ve şekillerin tarihsel gelişimini incelemek, Osmanlı dönemi Türk edebiyatındaki manzum ve mensur edebî tür ve şekilleri tanıtmak, metinleri türsel ve biçimsel özelliklerine göre tanıma ve değerlendirme becerisi kazandırmaktır. Ayrıca ders, öğrencilerin edebî sanatları anlama, çözümleme ve estetik açıdan değerlendirme yetkinliklerini geliştirmeyi hedeflemektedir.
DERSİN İÇERİĞİ	Edebî tür kavramına giriş, Modern öncesi dönemde Doğu ve Batı edebiyatlarında edebî türlere genel bir bakış, Osmanlı dönemi Türk edebiyatında edebî türün tarihsel gelişimi, manzum ve mensur edebî türlerin ve şekillerin tanıtılması ve örnek metinlerin okutulması (kaside, gazel, mesnevî, hamse, surnâme, seyahatnâme, şair tezkireleri, münşeat mecmuaları, hikâyeler vd.), belagata giriş, edebî sanatlar.
DERS KİTABI / MALZEMESİ / ÖNERİLEN KAYNAKLAR	Zorunlu Kaynaklar 1. Akkuş, M. (2000). Edebi tür teorileri ve divan edebiyatında türlerin tasnifi problemi. Osmanlı Edebiyatı Araştırmaları: Makaleler, 9–32. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi. 2. Aynur, H., Çakır, M., vd. (n.d.). Nazımdan nesire edebî türler: Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları 4. İstanbul: Turkuaz Yayınları. 3. Dilçin, C. (1983). Örneklerle Türk şiir bilgisi: Ölçüler, uyak, nazım biçimleri, söz sanatları. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. 4. Fowler, A. (2002). Kinds of literature: An introduction to theory of genres and modes. Oxford: Oxford University Press. 5. Frow, J. (2006). Genre. London & New York: Routledge. 6. Guillén, C. (1993). Genres: Genealogy. In C. Franzen (Trans.), The challenge of comparative literature (pp. 109–140). Cambridge, MA: Harvard University Press. 7. İpekten, H. (2008). Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz. Ankara:

	Dergah Yayınları. - Jackson, W. T. H. (1960). The literary types. In The literature of the Middle Ages (pp. 62–79). New York: Columbia University Press. - Kavruk, H. (1998). Eski Türk edebiyatında mensur hikâyeler. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları. - Kurnaz, C., & Çeltik, H. (2013). Divan Şiiri Şekil Bilgisi. Ankara: [Yayınevi]. - Levend, A. S. (1967). Divan edebiyatında hikâye. TDAY Belleten, 71–117. - Levend, A. S. (1984). Türk edebiyatı tarihi: Giriş (2. bs., c. 1, s. 99–176). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları. - Saraç, M. A. Y. (n.d.). Klasik Edebiyat Bilgisi: Belagat. İstanbul: Gökkube Yayınları. - Wellek, R., & Warren, A. (2001). Yazınsal türler. In Y. Salman & S. Karantay (Çev.), Yazın kuramı (s. 268–282). İstanbul: Adam Yayınları.
Ders Öğrenim Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler, - Edebî tür kavramını tanımlayabilecek ve edebî türlerin temel özelliklerini açıklayabileceklerdir. - Edebî tür kavramının tarihsel gelişimini, dönemler arasındaki değişim ve dönüşümleri değerlendirebileceklerdir. - Farklı edebî türleri karşılaştırarak aralarındaki benzerlik ve farklılıkları analiz edebileceklerdir. - Osmanlı dönemine ait edebî metinleri inceleyerek, bu metinlerin ait olduğu türleri belirleyip yorumlayabileceklerdir. - Nazım şekillerini tanımlayarak, farklı nazım şekillerinin yapısal özelliklerini örneklendirebileceklerdir. - Tür ve şekil kavramları arasındaki farkı açıklayarak, bu kavramları metin çözümlemelerinde uygulayabileceklerdir. - Edebî sanatları tanımlayarak, edebî metinlerdeki sanat unsurlarını çözümleyebileceklerdir.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım		
Laboratuvar		
Uygulama		
Arazi Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Kısa Sınav		
Ödev 1. Mecaz konusu ile ilgili beyitlerin çözümlenmesi. 2. Teşbih ve istiare konuları ile ilgili beyitlerin çözümlenmesi. 3. Telmih ve hüsn-i talil ile ilgili beyitlerin çözümlenmesi. 4. Tecahül-i arif ve istifham konuları ile ilgili beyitlerin çözümlenmesi. 5. Farklı nazım türlerine ait olan şiirlerin tespiti.	5	20
Sunum/Jüri		
Projeler		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar • İçerik: Sınav haftasına kadar işlenen konuların tümünü kapsayan sorular • Format: Yüz yüze sınav (90 dakika) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: • Öğrenciler, anlama dayalı olan söz sanatlarını beyitler üzerinde uygulayabilmeli. Beyitlerin diliği çevirilerini yapabilmeli. • Öğrenciler, verilen örnek nazım türleri (kaside, gazel, musammat vb.)nin hangi nazım türüne ait olduğunu tespit edebilmeli.	1	40

Final - İçerik: Dersin tüm içeriğini kapsayan sorular - Format: Yüz yüze sınav (90 dakika) - Detaylı Değerlendirme Kriterleri: - Öğrenciler, beyitlerdeki ahenk unsurlarını (kafiye, redif, vezin vb.) belirleyip uygulayabilmeli. - Öğrenciler, beyitlerde geçen dinî, tasavvufî ve mitolojik unsurları tespit edip anlamlandırabilmeli. - Öğrenciler, beyitlerin anlamını günümüz Türkçesine aktararak anlam bütünlüğünü koruyabilmeli. - Öğrenciler, klasik Türk edebiyatına ait nazım biçimlerinin yapısal özelliklerini açıklayıp örnekler üzerinde gösterebilmeli.	1	40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		40
TOPLAM		100

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

HAFTALAR	KONULAR	Ön Hazırlık
1	Eski Türk edebiyatı nazım şekil ve türleri	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
2	Eski Türk edebiyatı nazım şekilleri	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
3	Eski Türk edebiyatı nazım şekilleri	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
4	Eski Türk edebiyatı nazım türleri	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
5	Edebi Sanatlara Giriş	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
6	Anlama Dayalı Edebi Sanatlar	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
7	Anlama Dayalı Edebi Sanatlar	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
8	Ara Sınav 1	
9	Anlama Dayalı Edebi Sanatlar	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
10	Anlama Dayalı Edebi Sanatlar	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
11	Anlama Dayalı Edebi Sanatlar	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
12	Söze Dayalı Edebi Sanatlar	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
13	Söze Dayalı Edebi Sanatlar	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
14	Beyitler üzerinde edebî sanat bulma çalışması	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
15	Beyitler üzerinde edebî sanat bulma çalışması	Konuyla ilgili kaynakların araştırılması
16	Final	

AKTS İŞYÜKÜ TABLOSU

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	14	2	28
Laboratuar			
Uygulama			
Arazi Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışması	13	4	52
Derse Özgü Staj			
Ödev	5	2	10
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği			
Projeler			
Sunum / Seminer			
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	10	10
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	10	10
Toplam İşyükü :			110
Toplam İşyükü / 30(s) :			3.67
AKTS Kredisi :			4

COURSE INFORMATION FORM

FACULTY / GRADUATE SCHOOL	Faculty of Arts and Sciences
DEPARTMENT / PROGRAMME	Turkish Language and Literature
TITLE OF COURSE	Theoretical Information on Old Turkish Literature
CODE	TDE1282
LOCAL CREDIT	2
ECTS	4
LECTURE HOUR / WEEK	2
PRACTICAL HOUR / WEEK	0
LABORATORY HOUR / WEEK	0
PREREQUISITE	None
SEMESTER	Spring
COURSE LANGUAGE	Turkish
LEVEL OF COURSE	First cycle
COURSE TYPE	Required@Bachelor Programme in Turkish Language & Literature
COURSE CATEGORY	Core Courses
MODE OF DELIVERY	Face-to-face
OWNER ACADEMIC UNIT	Department of Turkish Language & Literature
COURSE COORDINATOR	Ali Emre Özyıldırım
ASSISTANT(S)	
COURSE OBJECTIVES	The aim of this course is to examine the historical development of literary genres and forms up to the modern period, to introduce poetic and prose genres and forms in Ottoman Turkish literature, and to enable students to recognize and evaluate texts based on their generic and structural features. Additionally, the course aims to foster an understanding and appreciation of literary aesthetics and rhetorical devices.
COURSE CONTENT	An introduction to the concept of literary genre; a general overview of literary genres in Eastern and Western literatures before the modern period; the historical development of literary genres in Ottoman Turkish literature; introduction to verse and prose literary genres and forms, accompanied by readings of representative texts (qasida, ghazal, mathnawi, hamse, surnâme, travelogues, poets' biographies, münşeat collections, stories, etc.); an introduction to balâghat (rhetoric) and literary devices.
RECOMMENDED OR REQUIRED READING	1. Akkuş, M. (2000). Edebi tür teorileri ve divan edebiyatında türlerin tasnifi problemi. Osmanlı Edebiyatı Araştırmaları: Makaleler, 9–32. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi. 2. Aynur, H., Çakır, M., vd. (n.d.). Nazımdan nesire edebi türler: Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları 4. İstanbul: Turkuaz Yayınları. 3. Dilçin, C. (1983). Örneklerle Türk şiir bilgisi: Ölçüler, uyak, nazım biçimleri, söz sanatları. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. 4. Fowler, A. (2002). Kinds of literature: An introduction to theory of genres and modes. Oxford: Oxford University Press. 5. Frow, J. (2006). Genre. London & New York: Routledge. 6. Guillén, C. (1993). Genres: Genealogy. In C. Franzen (Trans.), The challenge of comparative literature (pp. 109–140). Cambridge, MA: Harvard University Press. 7. İpekten, H. (2008). Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz. Ankara:

Dergah Yayınları.

8. Jackson, W. T. H. (1960). The literary types. In The literature of the Middle Ages (pp. 62–79). New York: Columbia University Press.
9. Kavruk, H. (1998). Eski Türk edebiyatında mensur hikâyeler. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
10. Kurnaz, C., & Çeltik, H. (2013). Divan Şiiri Şekil Bilgisi. Ankara: [Yayınevi].
11. Levend, A. S. (1967). Divan edebiyatında hikâye. TDAY Belleten, 71–117.
12. Levend, A. S. (1984). Türk edebiyatı tarihi: Giriş (2. bs., c. 1, s. 99–176). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
13. Saraç, M. A. Y. (n.d.). Klasik Edebiyat Bilgisi: Belagat. İstanbul: Gökkuşe Yayınları.
14. Wellek, R., & Warren, A. (2001). Yazınsal türler. In Y. Salman & S. Karantay (Çev.), Yazın kuramı (s. 268–282). İstanbul: Adam Yayınları.

Course Learning Outcomes

Upon successfully completing this course, students will be able to

1. Define the concept of literary genre and explain the fundamental characteristics of literary genres.
2. Evaluate the historical development of the concept of literary genre, including changes and transformations across different periods.
3. Compare different literary genres and analyze their similarities and differences.
4. Examine Ottoman-period literary texts and identify and interpret the genres to which they belong.
5. Define poetic forms and exemplify the structural features of various forms of verse.
6. Explain the distinction between genre and form, and apply these concepts in textual analyses.
7. Identify literary devices and analyze their functions within literary texts.

EVALUATION SYSTEM

Activities	Number	Percentage of Grade
Attendance/Participation		
Laboratory		
Application		
Field Work		
Special Course Internship (Work Placement)		
Quizzes/Studio Critics		
Homework Assignments 1. Analysis of couplets related to the theme of metaphor. 2. Analysis of couplets concerning simile (teşbih) and metaphor (istiare). 3. Analysis of couplets involving allusion (telmih) and hüsn-i talil (aesthetic or rational justification). 4. Analysis of couplets addressing tecahül-i arif (feigned ignorance) and interrogative forms (istifham). 5. Identification of poems belonging to different verse forms.	5	20
Presentations/Jury		
Project		
Seminar/Workshop		
Mid-Term • Content: Comprehensive questions covering all topics discussed up to the exam week • Format: Face-to-face exam (90 minutes) • Detailed Evaluation Criteria: • Students should be able to apply meaning-based literary	1	40

devices on couplets and perform intra-lingual translations of the couplets. Students should be able to identify the verse form (qasida, ghazal, musammat, etc.) of given examples.		
Final - Content: Comprehensive questions covering all topics discussed up to the exam week - Format: Face-to-face exam (90 minutes) - Detailed Evaluation Criteria: - Students should be able to identify and apply prosodic elements in couplets (rhyme, refrain, meter, etc.). - Students should be able to detect and interpret religious, Sufi, and mythological elements within the couplets. - Students should be able to render the meaning of couplets into modern Turkish while preserving overall semantic integrity. - Students should be able to explain the structural features of classical Turkish verse forms and illustrate them using examples.	1	40
Percentage of In-Term Studies		60
Percentage of Final Examination		40
TOTAL		100

WEEKLY SUBJECTS AND RELATED PREPARATION STUDIES

WEEKS	COURSE OUTLINE	Related Preparation
1	Old Turkish Literature Verse Forms and Types	Research of sources on the subject
2	Old Turkish Literature Verse Forms	Research of sources on the subject
3	Old Turkish Literature Verse Forms	Research of sources on the subject
4	Old Turkish Literature Verse Types	Research of sources on the subject
5	Introduction to Literary Arts	Research of sources on the subject
6	Meaning-Based Literary Arts	Research of sources on the subject
7	Meaning-Based Literary Arts	Research of sources on the subject
8	Midterm Exam 1	
9	Meaning-Based Literary Arts	Research of sources on the subject
10	Meaning-Based Literary Arts	Research of sources on the subject
11	Meaning-Based Literary Arts	Research of sources on the subject
12	Verbal Literary Arts	Research of sources on the subject
13	Verbal Literary Arts	Research of sources on the subject
14	A Study on Finding Literary Art in Couplets	Research of sources on the subject
15	A Study on Finding Literary Art in Couplets	
16	Final	

ECTS WORKLOAD TABLE

Activities	Number	Duration (Hour)	Total Workload
Course Hours	14	2	28
Laboratory			
Application			
Field Work			
Study Hours Out of Class	13	4	52
Special Course Internship (Work Placement)			
Homework Assignments	5	2	10
Quizzes/Studio Critics			
Project			
Presentations / Seminar			
Mid-Terms (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	1	10	10
Final (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	1	10	10
Total Workload :			110
Total Workload / 30(h) :			3.67
ECTS Credit :			4

Ders Öğrenim Çıktısı & Program Çıktısı Matrisi

	DÖÇ-1	DÖÇ-2	DÖÇ-3	DÖÇ-4	DÖÇ-5	DÖÇ-6	DÖÇ-7	DÖÇ-8	DÖÇ-9
PC-1 Türk dilini ses, şekil, anlam bilgisi ve söz dizimi bakımlarından inceleyebilecek, Türkçeyi doğru, anlaşılır bir şekilde kullanabilecek ve edindiği kazanımları aktarabileceklerdir./ Analyse the Turkish language in terms of phonology, morphology, semantics, and syntax, use Turkish accurately and clearly and communicate the knowledge acquired.									
PC-2 Türk Dili ve Edebiyatı'nın metinlerini başlangıcından günümüze kadar kullanılan tüm alfabeleriyle okuyabilecek ve filolojik ve edebi açıdan değerlendirebileceklerdir./ Read texts of Turkish Language and Literature written in all alphabets used from its origins to the present and evaluate them from both philological and literary perspectives.		4							
PC-3 Halk biliminin (folklor) temel kavram ve kuramlarını anlayabilecek, sözlü ve yazılı ürünleri değerlendirebilecek ve bu alanda derleme ve araştırma yapabileceklerdir./ Understand the fundamental concepts and theories of folklore, evaluate oral and written folkloric works, and conduct compilation and research activities in this field.									
PC-4 Disiplinlerarası bir yaklaşımla, farklı alanlarda edinmiş oldukları bilgileri sentezleyebileceklerdir./ Synthesise knowledge acquired from different disciplines through an interdisciplinary approach.				4					
PC-5 Türk Dili ve Edebiyatı alanında edindikleri bilgi birikimlerini, arşiv belgelerini okuma, editörlük, diliçi çeviri, çağdaş Türk dilleri, Türk tiyatrosu, hikâye anlatıcılığı gibi uzmanlık alanlarında geliştirebileceklerdir./ Advance their acquired knowledge in Turkish Language and Literature in both disciplinary and interdisciplinary areas of specialisation such as reading and interpreting archival documents, editing, intralingual translation, contemporary Turkic languages, Turkish theatre, and storytelling. PO-									
PC-6 Türk Dili ve Edebiyatı alanında kullanılan bilgisayar ve yapay zekâ teknolojilerini literatür taraması yapmak, içerik ve kaynakça oluşturmak için etkin biçimde kullanabileceklerdir./ Use computer and artificial intelligence technologies widely used in the field of Turkish Language and Literature for tasks such as literature						4			

reviews and generating content and bibliographies.									
PC-7 Türk Dili ve Edebiyatı ve ilgili alanlardaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek, kariyer fırsatlarını değerlendirerek kişisel ve mesleki gelişim hedeflerini belirleyebilecek ve bu hedeflere ulaşmak için hayat boyu öğrenme stratejilerini kullanabileceklerdir./ Follow scientific and technological developments in Turkish Language and Literature and related fields, assess career opportunities, identify personal and professional development goals, and adopt lifelong learning strategies to achieve these goals.									
PC-8 Bilimsel araştırmalarını ve mesleki faaliyetlerini yürütürken doğabilecek hukuksal sonuçları ve toplumsal etkileri dikkate alarak mesleki etik ilkeler, kalite standartları ile evrensel değerler doğrultusunda ve sosyal sorumluluk bilinci ve adalet duygusuyla hareket edebileceklerdir./ Act with a sense of social responsibility and justice and in accordance with professional ethical principles, quality standards, and universal values by taking into account potential legal and societal consequences of their scientific research and professional activities.									
PC-9 Bireysel olarak ya da takımlarda etkin biçimde çalışabileceklerdir./ Work effectively both independently and as part of a team.									
PC-10 Türk Dili ve Edebiyatı alanında güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşarak literatür taraması yapabilecek ve akademik araştırma tasarlayıp yürütebileceklerdir./ Access reliable sources of information, conduct literature reviews, and design and carry out academic research in the field of Turkish Language and Literature.									
PC-11 Türk Dili ve Edebiyatı'nın uzmanlık gerektiren konuları, teorileri, araştırmaları ve problem çözümlerini, bilimsel terminoloji kullanarak tüm paydaşlara sözlü ve yazılı olarak etkili biçimde aktarabilecek ve bir yabancı dilde temel düzeyde iletişim kurabileceklerdir./ Effectively communicate the specialised topics, theories, research, and solutions in the field of Turkish Language and Literature to all relevant stakeholders using scientific terminology, both orally and in writing, in Turkish and communicate at a basic level in a foreign language.									

PC-12 Türk Dili ve Edebiyatı alanında farklı dönem ve türlerde yazılmış temel eserleri tanıyabilecek, Türk dilinin tarihsel gelişimini temsil eden örnek metinleri okuyup çeviri yazı alfabesine aktarabilecek ve eleştirel bir yaklaşımla çözümleyebileceklerdir./ Identify major works from various periods and genres in Turkish Language and Literature, read example texts representing the historical development of the Turkish language, transcribe them, and analyse them critically.								
PC-13 Klasik ve çağdaş edebiyat metinlerini, edebi akımlar ve kuramlar çerçevesinde analiz edebilecek, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilecek ve yorumlayabileceklerdir./ Analyse classical and contemporary literary texts within the frameworks of literary movements and theories, and evaluate and interpret them through a critical lens.								